

[Himmelstrup.]

ger i denne Virksomhed, og da Briketter jo er et udpræget Luksusbrændsel, kan jeg heller ikke tænke mig, at den udbredte Selvforsyningstendens, som præger det høje Ministeriums Politik, skulde være Begrundelsen for at støtte denne Virksomhed.

Det, jeg gerne vilde bede den højtærede Handelsminister om at give dette Ting en Redegørelse for, er altsaa dette: Hvad er Ministerens Hensigt fremtidig med denne Virksomhed, hvorledes ligger Forholdene i Øjeblikket produktionsmæssigt og beskæftigelsesmæssigt? Og naar Hensyn tages til den særlige Stilling, som denne Fabriks Produktion har faaet i den dansk-tyske Samhandel, er det da forsvarligt fortsat paa samme Maade som hidtil at støtte en Virksomhed af denne Karakter?

Om det Samraad, vi havde i Finansudvalget med den højtærede Handelsminister, som jo først og fremmest drejede sig om Statens direkte Engagements i denne Virksomhed, har Ministeren, saaledes som jeg har nævnt, ogsaa givet en Række Oplysninger, men jeg maa altsaa bede den højtærede Handelsminister om, hvis han er i Stand til det, at give Tinget en Redegørelse for sit Syn paa denne Virksomhed og paa den Stilling, man fra Regeringens Side i Fremtiden tænker paa at tage til den.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærvøl): I Anledning af de af det ærede Medlem Hr. Himmelstrup fremsatte Bemærkninger vedrørende Kaas Briketfabrik skal jeg udtale, at jeg har forsøgt personlig at sætte mig meget ind i denne Sag, og at jeg er kommet til det Resultat, at der vistnok er Mulighed for, at denne Virksomhed vil kunne gaa en bedre Fremtid i Møde. Forholdet er ogsaa dette, at indeværende Regnskabsaar viser en saa betydelig Fremgang indtjeningsmæssigt, at jeg har anset det for forsvarligt i hvert Fald at prøve et Aars Tid endnu. Jeg har den Opfattelse, at det vil være muligt ved en, ogsaa i teknisk Henseende, forsvarlig Drift at faa Regnskabet til at balancere, ja, muligvis ogsaa give et Overskud. I de 2 sidste Aar har Briketfabrikationen andraget 14 715 t og 15 650 t, og i indeværende Aar regnes der med 14 400 t. Naar Produktionen ikke er kommet højere op i indeværende Aar, skyldes det dels, at Virksomheden laa stille, jeg tror, det var en Maanedes Tid, af Hensyn til nogle Lønforhandlinger, der blev ført med Dansk Arbejdsmandsforbund, der havde rejst Krav om Lønforhøjelse, dels en Periode med vedvarende og stærkt

Regnvejr, som medførte Vanskeligheder ved Arbejdet i Mosen. Med de Driftsformer, som nu er planlagt, og som man er i Færd med at gennemføre, tror jeg, man tør paaregne at komme op paa en Produktion af ca. 18 000 t for det næste Aar. Naar dertil kommer, at Priserne er stigende og Afsætningsmulighederne stærkt forøget, hvilket har givet sig Udslag i, at det store Lager, der hidtil har ligget deroppe, praktisk talt er nedbragt til Nul, saa mener jeg, at Fremtiden former sig betydeligt lysere, end vi havde Grund til at haabe blot for et Aars Tid tilbage.

Med Hensyn til den Beskyttelse, som det ærede Medlem Hr. Himmelstrup talte om, og som skulde være nedlagt i Aftalerne med Tyskland, vil jeg gerne sige, at der er ogsaa i den nu afsluttede dansk-tyske Handelsaftale truffet Bestemmelser om det Kvantum, der skal indføres. Men jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at der jo findes en anden Briketfabrik i Danmark end den i Kaas. Ganske vist er den anden en Brunskulsbriketfabrik, hvilket dog ikke er afgørende; saa vidt jeg ved, er dens Produktion meget betydelig og overstiger vistnok, hvad Kaas Fabrik er i Stand til at producere.

Naar der blev sagt, at Beskæftigelsen ikke var særlig betydelig, kan jeg ikke dele det ærede Medlem Hr. Himmelstrups Anskuelse. Jeg vil antage, at i Sæsonen, hvor der arbejdes i Mosen og i Fabrikken, er der beskæftiget et Par Hundrede Mennesker, som i høj Grad har faaet deres Eksistens knyttet til denne Fabrik, og det vilde i Virkeligheden være en fuldkommen Katastrofe for Egnen deroppe, hvis vi gik hen og lukkede Fabrikken.

Maa jeg saa i øvrigt sige med Hensyn til, hvad min Hensigt er med den fremtidige Virksomhed, at hvis det viser sig, hvad jeg, som sagt, haaber paa, at Virksomheden virkelig kan komme til at køre rundt paa en forsvarlig Basis, saa er jo dermed min Hensigt givet, saa er der ingen Grund til, at man skulde overveje at nedlægge den eller gaa til at afhænde den, og det er ud fra disse Betragtninger, at jeg, som sagt, har ment det forsvarligt, at vi endnu en Gang gav de nødvendige Laan, som i øvrigt er af den Art, at de skal afdrages med næste Regnskabsaars Udgang. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, mente han, at det var med indeværende Aars Udgang, men de to Laan, henholdsvis Laanet paa 120 000 Kr. til forskellige tekniske Foranstaltninger og Finansieringslaanet til selve Lageret, vil være at afdrage inden Udgangen af Regnskabsaaret 1937—38.